Ч. 110 Середа 18 (30) мая 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенем оплати почтовоі.

Реклямациі незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі".

Передплата у Львові в Адміністрациі „Ґазети Львівскоі" і в ц. к. Старостввах на провінциі:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Заговір в Росиі.

Від довшого вже часу ходять по цілій Европі вісти о викритю якогось великого заговору в Росиі, але аж тепер подають о нім берлиньскі ґазети обширнійші вісти. Заговір сей лагодив ся вже від кількох літ дуже тихенько і зручно а головними проводирями заговірників мають бути кн. Крапоткин і бар. Унґерн-Штернберг. Ціла акция вела ся із заграниці, з Лондону, Парижа і Бруксели, де перебувають повтікавші з Росиі революционери. В звязи з викритим тепер заговором стоять також поодинокі факти, які стали ся ще кілька літ тому назад, а котрі поволи навели російску полицию на сліди того загору. Так було ще в зимі 1892/93 кілька самоубийств студентів, котрих причину годі було відгадати; показало ся опісля, що ті самоубийства стояли в звязи з революцийним рухом в Росиі. В цьвітни минувшого року найдено на одній із стаций варшавскої зелізниці тіло убитого студента, котрий заїхав був сюди аж з Кронштадту; показало ся, що его убили товариші уважаючи его за зрадника, котрий дав полициі знати о їх тайнім товаристві. Викритє сего товариства пояснило причину загадочних самоубийств з попередного року. Літом 1893 р. настали були значні розрухи студентскі в Москві, Києві і Тифлісі, до котрих належали навіть питомці духовних семинарий. Підчас ревізий у студентів дістали ся були в руки полициі важні папери і семинарию духовну в Тифлісі замкнено. В осени 1893 викрито в Києві добре зорґанізоване тайне товариство, до которого крім студентів належали також і другі по части дуже поважні люди. Сліди навели полицию на то, що ціла орґанізация сих тайних товариств і цілого руху революцийного виходить з Петербурга. В зимі з 1893/94 знайдено знов на однім острові коло Петербурга якогось убитого ученика. В Смоленьску настали були розрухи в тамошній семинариі духовний і семинарию замкнено.

На підставі із сих фактів призбираного материялу, арештувала полиция в дорозі студента технольоґічного інститута, Андреева, сина вдовиці по ґенералі. Рівночасно заїхало в ночи перед помешканє тої вдовиці в Петербурзі кілька возів, з котрих вийшли аґенти полицийні і зробили ревізию у вдовиці та арештували другого еі сина і доньку. Тут знайдено богато важних паперів і шифри революционерів. Донька, молода дівчина, носила важні листи і книжку з шифрами день і ніч на грудях. Слідство мало виказати, що дівчина була зовсім невиновата, бо навіть не знала, що укриває; старший брат, виїзджаючи з дому, віддав їй ті річи на сховок і она їх укривала. За то головна вина спадає на обох братів і їх передовсім арештовано.

Полиция російска розвинула тепер свою діяльність рівночасно на всіх точках. Підчас коли в Петербурзі відбували ся ревізиі і арештовано після одних 60, після других звиш 100 людий, переважно студентів, викрито в однім селі на фіньскій границі тайну друкарню, в котрій знайдено знов обильний материял: революцийні оголошеня, відозви, списи імен членів і т. д. Показало ся також, що революционери перевозять сею стороною динаміт до Росиі. Ба, не конець на тім. В осени сего року мали відбути ся великі маневри кількох корпусів піхоти і кількох дивізий кавалериі під проводом самого царя. Недалеко Смоленьска стоїть красний замок і загально говорено, що підчас маневрів буде цар мешкати в тім замку. Недалеко замку есть також церков. Замок і церков підміновано, зроблено до них підкоп з якогось будинку, що стоїть недалеко того замку.

Але не лиш замок і церков мали вилетіти у воздух, наколи-б в них цар показав ся, но також і зелізниця, котрою би цар переїзджав. Пороблено вже кроки, щоби висадити у воздух зелізницю, що веде з Вітебска до Ореля, а пляни до підмінованя сеі зелізниці були вже готові і дістали ся в руки полициі. Арештовано богато урядників від зелізниці. Первістно було підозрінє, що тим способом хотіли пімстити ся ті урядники Поляки, котрих відправлено від служби при сій зелізници, а заступлено кореннимп Росиянами, або їх не многі товариші, котрих тут ще полишено; показало ся однакож, що виновниками були таки самі корінні Росияни. Коли жандармерия явила ся на одній стациі і там хотіла арештувати якогось урядника, він застрілив ся револьвером. За то арештовано інжиніра Кошела, близького свояка всемогучого нині в Росиі Побідоносцева, оберпрокуратора сьв. синода, у котрого після одних знайдено лиш плян підмінованя зелізниці, після других також і цілий плян підмінованя замку і церкви в Смоленьску.

На сім закінчило ся викритє заговору а тепер відбувають ся ще лиш дальші слідства, ревізиі і арештованя. Кажуть, що ще знайдено докладні пляни царских палат в Петергофі і Царскім селі з визначеними на них плянами мін. В звязи з викритєм сего заговору має стояти також відложенє осінних маневрів і виізду наслідника престола до Анґлиі; однакож

35)

ГУСАКОВСКИЙ.

ПОВІСТЬ

ВІНКЕНТИЯ КОСЯКЕВИЧА.

Переклад з польского.

(Дальше.)

XII.

Розуміє ся, що та гадка, котру заздрість подиктувала Гусаковскому в першій хвили, не могла бути справедлива. Свояк був хлопцем зовсім на своїм місци, дуже тактовним і дуже розважним. Може бути, що навіть за надто був розважним на своїх двайцять літ.... Гусаковский готов був через кілька хвилин приписати ему занадто холодний характер і надмірне огляданє та обраховуванє в кождій справі.... Але то певно ще останки сеі марноі заздрости роздувають в Гусаковскім до розмірів хиб то, що очивидно є зародом добрих прикмет мужескиx у своякa в будучности.

Як є, так є, Гусаковский має зовсім чисту совість, що всадив его до свого банку. Хлопець працьовитий, совістний, приходить в свій час, відходить так само, а своїм поступованем не наражує ся нікому.

Раз навіть директор шепнув Гусаковскому:

— Здає ся, що то буде добрий урядник.

Гусаковский опікує ся Влодком так дбало, як квочка курятком. Хоч то не его відділ, все-ж заходить до бюрка молодого хлопця, помагає ему в кождім труднійшім випадку і впоює в него ті прикмети доброї школи, що его самого винесли на досить видне в сьвіті становище.

Поза бюром жиють з собою як два приятелі, як старший брат з молодшим братом. Влодко буває часто в гостях в домі Гусаковского, оба розмавляють цілими годинами і ходять разом на проходи....

— Запевню їм щастє — рішив Гусаковский, пересьвідчивши ся вкінци, що молоді чують щось до себе. — О! бо то зовсім певне.... Зося з Влодком така весела, така сьміла, а він — який сьмілий! — вже собі позваляє цілувати еі білі рученята длятого, що свояки собі.... Так, так, то вже певне....

Отже Гусаковский не вяже ся тепер неділею, лише, маючи чисті і чесні наміри, буває частійше, як ему там випаде, і сидить довше, доки можна. Став знову з Бальскими ходити в чвірку до Лазенок на проходи... Мій Боже, де-ж ті часи, коли мов ідіот провадив під руку маму Бальску, щоби добути ся до серця Фльорці, ідучої попереду з Ясем, або Казі, веденої Розпшицким.... Нині також веде маму Бальску, але нині обставини змінили ся, его пляни змінили ся.... Робить се з посьвяченем майже батьківским, вирікає ся сам роскоши діткненя того рамени дорогого, працює для еі добра, для еі щастя.

Давнійше мама Бальска могла тілько з Гусаковским іти під руку, ані Ясьо, ані Розпшицкий не вміли привикнути до еі ходу. Нині також іде з Гусаковским, хоч свояк Влодко — як все каже — дуже добре вміє ходити з нею.

— Ми собі старші, разом! — каже Гусаковский, коли укладають ся парп.

І бере маму Бальску під руку, навіть тоді, коли Зося (золоте, едине, брилянтове серденько! нехай їй Бог за те дорогу житя рожами застелить!) очивидно хоче піти під руку з Гусаковским, чим для неі робить немалу жертву....

А змінила ся Зося очивидно, від коли свояк почав залицяти ся до неі.... Гусаковский бачить ту користну в ній зміну дуже добре, певно, бо тепер, не потребуючи нічого лякати ся, буває частійше, сідає відважнійше коло Зосі, не числить настрашеною думкою минут, проведених „над пропастию" (як би давнійше сказав....) Отже може докладно все обсервувати і та обсервация скріпляє і его гордість яко обсерватора, і его посьвяченє (*nota bene* сли то, що робить, є посьвяченем, а не простим, звичайним, „собачим" обовязком).

Притім за сповнене того обовязку він сам дістає відразу в нагороду несказані роскоши.... Зося очивидно набирає до него щораз більше давного довіря, щораз веселійше витає его, що-

факт, що цариця поїхала на Кавказ, уважають за доказ, що цілий рух революцийний вже притих, що єго бодай на разї здушено та що житю царя поки що не грозить ніяка небезпечність.

Перегляд політичний.

Від 1 січня 1895 р. має бути число ад'ютованих посад авскультантів судових у всхідній Галичині збільшене з 85 на 88, в західній Галичині з 150 на 158, на Буковині з 23 на 24.

На вчерашнім засїданю Палати послів відповідав президент мінїстрів кн. Віндішґрец на інтерпеляцию в справі антисемітскої проповіди пароха Декерта і заявив, що Декерт був засуджений на кару лиш за ширенє брошур антисемітских. Правительство віднесло ся в сїй справі до епіскопского ординарияту а той поучив Декерта, як має виголошувати пропові-ди. — В дальшій дискусиї ухвалено, що комісия для реформи законів судових має бути постійною. Опісля розпочала ся дебата над законом прасовим.

З Петербурга доносять, що цар видав дня 26 с. м. указ, котрим забороняє міністрам і губернаторам іменувати або відправляти підвластних їм урядників і постановив, що сам буде контролювати іменованя і дімісиї; в тій цїли приказав утворити контрольну комісию, подібну як та, яка була вже за царя Николая. Міністри уважають сей указ за вотум недовіря для себе і мабуть хотять подати ся до дімісиї. Вість ся потверджує ся тепер вповні а дотичний указ має стати правосильним від дня 1 падолиста с. р. Чутка о дімісиї мінїстрів доси ще не потвердила ся.

Новинки.

Львів дня 29 мая.

— **Народними учителями** іменовані: Алекс. Худерский в Полоничах, Станїслава Блявт мол. уч. в Стрию, Бронисл. Ольшевска в Клубівцях, Мих. Сольчак в Грушці, Олекса Запалило в Криворівнї, Филипина Реховичівна в Миховій, Мих. Строньский в Добрій, Лука Данів мол. уч. в Стрию, Флорентина Ходзиньска ст. уч. в Соколові, Яків Куля в Гати; Елеонора Згурка мол. уч. в Камени, Филемон Целеньский уч. в Підгайчиках, Франц. Щепаньский в Бучкові, Леонард Дунич в Милятинї старім; Мих. Девоссер ст. уч. в Скалатї; Амалїя Ріс уч. в Церекві; Володислав Полудневский уч. в Мальчичах; Анеля Лизаківна мол. уч. в містечку Олешичах; Мойсей Хаїм Шпапек учителем релїгії жидівскої в Теребовли.

— **Дирекция вистави**, оголосить сими днями приписи для осіб відвідуючих виставу. Між тими приписами важнїйші отсї: Площа вистави буде отворена що день від 9-ої а в недїлї і сьвята від 8-ої години ранє до 11½ в ночи. Для улекшеня закупна білетів, буде можна купити від разу по цїнї зниженій бльок з 20 білетами. Картки того бльока буде можна відступати иншим особам. Білет треба при собі задержати через цїлий час оглядання вистави. Для студентів і робітників будуть видавати ся бльоки з білетами вступу по зниженій цїнї. Подання о ті бльоки по зниженій цїнї треба вносити три днї наперед, і то найменше о 20 білетів. Білети з бльоків неважні в тих днях, в котрих вступ на виставу буде підвисшений.

— **П. Александер Колесса** одержав дня 21 мая на віденьскім унїверситетї степень доктора фільософії і виїздить на дальші студиї до Фрайбурґа в Швайцариї.

— **Др. Евґен Кобриньский** виїхав дня 25 мая з Триесту кораблем „Евтерпе" до Александриї. Др. Кобриньский призначений авєтрийским правительством для магомеданьских паломників з Босни, що їдуть до Мекки на поклін, яко санїтарний комісар і буде їх провадити з Джідда до Царгорода, куди босаньскі Магомеданцї прибудуть, щоби віддати честь султанови, яко голові їх церкви.

— **На будову руского театру** зложили пп.: Богдан Мариняк проф. політехнїки 10 зр.; о. Слоньский з Грушова 3 зр. 38 кр.; о. Ляторовский з Долини 1 зр., п. Мих. Коропецкий 1 зр., Ник. Коропецкий 43 кр.; на руки п. Ем. Стефановичевої: о. Митрат Білецкий 1 зр., п. Пйонтковска з Вашковець 1 зр., о. Левіцкий з Іваниківки 1 зр., п. Никорович з Кіцманя 1 зр., о. Небеловець з Перегиньска 1 зр., п. Стефановичева зі Львова 1 зр. 30 кр., Жалковска з Суховерхова 1 зр., Спачиньский 50 кр., Борис з Станїславова 50 кр., решта дрібними датками, разом 10 зр. 10 кр.; — о. Апол. Чемериньский з Будзанова 7 зр., зібраних на весїлю п. Петра Саврія з панною Зеновією Билинкевичівною дочкою о. Кипр. Білинкевича пароха в Лисківцях.

— **Іспити зрілости** в буковиньских школах середних розпічнуть ся: в гімназиї радовецкій 24 червня, в гімназиї сучавскій 27 червня, в висшій школї реальній в Чернївцях дня 7 линня, а в гімназиї черновецкій дня 2 липня.

— **Нові читальні „Просьвіти"** завязують ся в Кунинї повіта жовківского і в Єрмаківцї повіта борщівского. Щасть Боже!

— **З Карова в повіті равскім** пишуть нам: До двох днїв пішло у нас з димом звиш 50.000 зр. маєтку. Було то ще тамтого місяця. Дня 15 цьвітня в ночи згоріла горальня п. Мармороша так, що тілько мури остали ся. Магазин з горівкою виратовано при помочи селян і слуг двірских. Шкода виносить 26.000 зр., а була обезпечена лише на 7200 зр. Яка причина огню не знати; мабуть недбальство працюючих в горальни людий. — Зараз на другий день по тім огни з причини дїтий, по полудни, згоріло 26 загород селяньских, необезпечених, вартости 25.000 зр. Все згоріло на уголь, між иншим також 15 штук худоби. Двіста осіб лишилось без даху і хлїба, а ту минувший рік був дуже тяжкий, а сей рік Бог знає, який буде. Можете собі представити, яка нужда поміж погорілцями. Староство заняло ся ними, але що згоріло, то вже пропало. Нерозумні дїти не знають, на яку біду звели 200 осіб... (Чомуж родичі не дають їх кому під догляд, коли виходять з хати? Ту родичі більше винні, нїж дїти... Ідете в поле, зведіть дїти до купи, поставте кого старшого коло них, най їх пильнує, а самі тогди спокійно працюйте. То вас буде далеко менче коштувати, нїж такі пожари?)

— **Шкода 20.000 зр. з причини папіроса.** В дрогобицкім пов. в Сїльци дня 18 м. м. працював столяр під оборогом Івана Коника і курив собі папіроса. Дорого заплатили за той папірос селяни солецкі. Столяр кинув десь неосторожно недокурок, від котрого заняв ся оборіг. Сильний вітер перекинув огонь на стріхи сусїдних хат, так що в короткім часї згоріло 35 загород селяньских зі всїм, що в них було. Не помогли нї сторожі з Дрогобича, Стебника і Трускавця, що приїхали на ратунок, нї самі громадяни — все згоріло. В тім огни згинув також і 18-лїтний паробок Федь Сиротей... Шкода виносить 20.000 зр., а була обезпечена лише на 2600 зр. Дорогий папірос!...

— **Дістав нічліг — на віки.** До коршми Пути Деєсера в Березівцї в ропчицкім повітї дня 4 с. м. вступив якийсь незнаний жид-подорожний на нічліг. Коли годив ся з коршмарем за нічліг, коршмар так розлютив ся на него, що кинув єго на землю і при помочи двох селян так тяжко збив єго та поранив, що незнаний подорожний на другий день помер. Коршмаря і селян увязено.

раз стає сердечнїйшою, щирійшою... Навіть жартує з недавного „непорозуміня", бо она так се називає, і заповідає єму роскішно, а приказуючо:

— Щоби менї таке нїколи не вернуло, памятайте собі, пане Гусаковский!

Розмавляють, розуміє ся, і про свояка.

І Зося і мама Бальска знають добре, що Влодко має незвичайну ласку у Гусаковского, знають, що тепер любить дуже молодого хлопця, отже щоби зробити єму приємність, обі хвалять все свояка...

Гусаковский числить і розважає похвали, які виходять з уст Зосї на Влодка.... Старає ся відгадати з них, чи вже собі з любовю признали ся, чи ще нї.... але не може якось змірковати. Розуміє ся, говорити про такі річи годі.... Лише здогадує ся, що все їде як найлучше, бо коли тілько прийде, все застає Зосю веселу, майже свавільну....

І не лише свавільна она, не лише весела.... Бо от нераз нагло, нї з того нї з сего, поважніє, а голос єї стає таким сердечним, а очи єї дивлять ся на Гусаковского з такою великою приязню, довірєм і вдячностию, що годі помилити ся.... Она розуміє, що Гусаковский дав посаду Влодкови для того, щоби они могли побрати ся, щоби могли скорше зійти ся.... щоби попросту дати їм щастє....

І під впливом тих поглядів і того голосу душа Гусаковского розпливає ся в такім блаженьстві, якого можуть зазнати лише вибрані люди. Єго щось тягне кинутись їй до ніг, приложити губи до них і хоч раз, хоч один раз, сердечно заплакати та на вколїшках сказати:

— Мій ангеле, чого би я не зробив для твого щастя?

Тепер виходив все з дому Бальских невміру щасливий і думав собі:

— Кілько роскоши дає посьвяченє!

І раз навіть, коли по таких сердечних хвилях прийшло ся єму прощати ся, підніс єї руку до своїх губ і горячим поцїлунком висказав їй, що готов зробити для єї щастя!

По тім не чув ся він зовсім неспокійним.

— То й що з того — подумав собі — коли довідає ся, що я люблю єї. Могла вже давнїйше здогадати ся того з мого поступованя....

Впрочім она за то не загнїває ся, она єго зрозуміє і співчутєм витолкує, а приязню нагородить.... Она знає єго, она знає, що він не вміє допоминати ся, жадати річий неможливих. Она знає, що він пристане на „свою пайку", що єму вистануть поважанє і приязнь, і що єї щастє тим самим стане і єго щастєм.

Однак у самій глубокій совісти не був певний, чи не за сьміло поступив собі? Чи не занадто влізливо старав ся доторкнути губами єї білу, чудову руку....

Тому по кількох днях ішов до Бальских з неспокоєм в серци, лякаючись, що Зося (хоч єї серце простить єму ту влізливість) покарає єго легко докірливим поглядом. Вже був готов з покорою то приняти....

Але Зося була очивидно занята иншими думками; що про него й думати?...

Привитала єго очима лискучими, стиском руки сильнїйшим, як звичайно.... Видко, що поцїлуя того і не памятала, видко, щось радісного лучило ся в єї житю і зовсім затерло та покрило сей спомин, хоч би він був і немилий.

То зовсім певне.... Гусаковский помиляє ся.... То вже не радість бє з того личка, то луна щастя.

А яка она нинї гарна з тими очима, що мов нїчого не бачать.... Як гарно підбігає она до матери по то, щоби без найменчої рациї єї обняти.... Роскіш розсїває довкола з такою щедротою, як сонце в день серпневий лле проміне сьвітла, без міри, без милосердя....

Гусаковский зворушений позваляв собі осторожно спитати ся:

— Що вам такого?

Зося дивить ся єму в очи, в саму глубину очий, кладе руку на груди і каже з усьміхом:

— Добре менї, пане Гусаковский....

Входить Влодко.

Зося підскакує, бо не підходить до него, простягає обі руки, положені на вхрест і каже:

— Кузинку! Дрібна кашка!

І тягне єго довкола своєю дитинною веселостию та приневолює обертати ся в *дрібну кашку* щораз скорше, щораз скорше...

Тимчасом Гусаковский відкриває тайну сеї веселости Зосї.

— Вже певно собі признали ся — каже собі в души.

І пригадуючи собі єї слова: „добре менї, пане Гусаковский", старає ся тон, яким то вимовила, розібрати і віднайти ту частину вдячности для Гусаковского, що єму належить ся за єго посьвяченє... Притім докоряє собі за самолюбство, та заразом і поринає в роскоши, бо єму здає ся, що при тім розборі дошукав ся...

Всеж таки виходить смутний.

Нїчо дивного... Удар, хоч ожиданий, хоч передвиджуваний, отсе надійшов... Забирають єму Зосю, а хоч приготовляв ся на се віддавань, хоч сам на то працював, всеж то — болить...

Потїшив ся тим лише, що формально заберуть єму Зосю ще не зараз... Доки Влодко

— **З Борислава** пишуть нам: Знов один робітник згинув в тутешних копальнях. В закопі Мошка Грубера і спілки працював робітник Микола Яворский з Попель, чоловік жонатий, батько 3 дітий. Коли зайшов у підземний хідник і став працювати, зі старої штольні сусідного закопу добули ся разом з водою підземні ґази, котрі нещасного робітника задушили.

— **Мешканя підчас вистави краєвої.** До поводженя вистави може дуже причинити ся достарчене мешкань для приїзжих гостий. А що львівскі готелї не можуть і половину їх помістити, то Дирекция вистави рішила зарадити тому в той спосіб, що в пяти нанятих домах урядила 150 комнат з можливою вигодою. В тих комнатах є зі 180 ліжок. На головнім двірци зелізниці державної підчас вистави находить ся бюро кватирункове, де приїзжі, що хотять мешкати в приватних домах, можуть зголошувати ся. Одно або два ліжка з постелю, сьвітлом і послугою по дуже мірних цінах. Центральне бюро кватирункове находить ся в касині міскім при ул. Академічній ч. 13.

Господарство промисл і торговля

Управа огірків і єї значінє.

Мало з наших ростин огородових має таке значінє як огірок. У нас особливо єсть огірок побіч капусти і бурак одною із найважнїйших пожив, бо бувають часи, коли наш селянин цїлими тиждями з малими змінами не живить ся майже нічим більше як бараболею і квашеними огірками і він уважає ся ще тогди щасливим, коли має огірки дома. Але огірок має значінє не лиш для самого селянина, но також майже зарівно для всїх; огірок чи квашений чи солодкий, значить ся сирий, єсть стравою, котрою нїхто не погорджує, бо, противно, дуже єї любить, і длятого мають огірки, чи то сирі чи квашені великий покуп. Садити огірки на продаж виплачує ся дуже добре, але тогди треба коло них не лиш уміти добре ходити, но також уміти підобрати добрі роди та знати, коли і де можна їх найлїпше продати. Тепер н. пр. платять ся дуже добре молоді огірки на салату, бо за штуку платять 6 до 10 крейцарів, але річ очевидна, що на теперішну пору може їх приготовити на продаж лиш добрий огородник. Трохи пізнїйше однакож може їх виносити на торг вже кождий добрий господар або господиня.

Як великої ваги єсть управа огірків, можна побачити із сего, що в таких містах як Берлин, Гамбурґ, Липск, Маґдебурґ, Відень і т. д. споживають люди множество огірків і там суть окремі фабрики, котрі занимають ся лиш квашенем огірків. Ба навіть в нашім Львові суть купці, котрі квасять огірки на продаж; от і наша „Народна Торговля" змушена сама квасити огірки на продаж. Ми ручимо, що коли-б хто знайшов ся у нас, що взяв би всю торговлю огірками в свої руки, то робив добрий інтерес для себе і прислугу людем; лиш наші люди вже такі, що чекають, щоби аж хтось чужий взяв ся до того; аж тогди побачать они, що то добре а відтак будуть нарікати, що знайшов ся хтось мудрійший від них. В Еслїнґен і Метінґен і Еслїнґен коло Штутґарту у Віртембергії в Німеччинї квасять річно 3 до 5 міліонів огірків (6 до 10 тисячів бочок), а хоч продають 100 штук по 40 до 60 феників, значить ся по 24 до 36 кр. на наші гроші, то все-таки приносять їм огірки з морга по 720 до 900 марок, значить ся по 432 до 540 зр. (рахуючи нїмецку марку по 60 кр.). Красний гріш! Могли би так само й у нас люди заробляти, лиш треба до того трохи зregister знаня а відтак охоти і відваги. Тому не від річи буде розповісти тут дещо хоч коротенько про управу огірків.

Передовсїм треба мати то на увазї, що коли хтось хоче садити огірки на більші розміри, то мусить зважати на то, чи буде міг скоро і добре їх продати. Також треба і на то зважати, щоби задля більшої поплатности садити на поли, де мають бути огірки, такі ростини, котрі можна раньше збирати як н. пр. ранну бараболю, плодичок, салату, калярепу і т. д. Хто хоче садити огірки на більші розміри, повинен також по при них садити ще й такі ростини, котрі можуть дати певний дохід з поля, коли-б огірки хибили. До таких ростин належить у нас кукуруза. У нас і так садять дуже часто огірки поміж кукурузою, але можна би то робити ще в більшій мірі як доси і занехати садженє у великій масї гарбузів, коли у нас годівля худоби і свиний у селян підупала.

Огірок любить добру, вогку, поживну і пухку землю, обильну в порохнячку. Правдива чорна, товста і добре виплоблена земля, як єї мають огородники була би найлїпша, але де нема такої, то треба єї гноїти коровячим гноєм. В осени гноїть ся поле під огірки кіньским гноєм і переорює ся та лишає си в скибі через зиму. В огороді вибирає ся таке місце, де рік передтим була цибуля. З весною визначує ся рядки на метер і чверть далеко один від другого; в рядку викопує ся товець на чверть метра глубокий і широкий та наповняє ся єго коротким гноєм або компостом. Поле під огірки можна вже в цьвітни засївати або засаджувати побічними ростинами, а під конець мая або в червню садить ся огірки. Зернятка огіркові можна або відразу садити на поли чи в огороді, але лїпше єсть кільчити їх у великих вазонках, або у видовбаних гарбузах, котрі можна держати на вікнах в хатї. Коли вже зернятка скільчать ся, тогди пересаджує ся їх з землею рядками в більші скринки наповнені доброю землею і там держить ся їх доти, доки аж не прийде пора до пересадженя їх в ґрунт; тогди треба виймати їх з цілою грудкою землї і так пересаджувати. Огірки садить ся кілька разів по собі, так, щоби мати щораз молодші. Коли вже огірки зачнуть рости, тогди підливає ся добре розпущеною гноївкою. Била огіркові розкладає ся опісля добре по земли, щоби они вигідно стелили ся, а коли показує ся, що они мають мало завязків, то обтинає ся їх аж поза осьмий листок від кінця; виходячі опісля у них нагони обтинає ся ще раз аж поза 4 або 5 листок. Наші селянки-господині знають, що треба щось подібного робити, але они зривають лиш т. зв. пустий цьвіт, під котрим нема овочевого завязку, а із забобонів кидають єго коровам під ноги, щоби єго потолочили, бо думають, що огірки аж тодї рісно зародять. Найлїпший доказ, як наші люди мало ще уміють господарити, коли вірять, що від дурного забобону може ростина зародити!

Хто хоче мати дуже ранні огірки — а они, як вже сказано, дуже добре платять ся — мусить садити їх в теплих скринях або т. зв. інспектах. Ужиток огірків звістний загально і не потребуємо про него богато говорити: квашені огірки, огірочки в оцтї або корнїшони, салата із солодких огірків (т. зв. мізерия) з перцем і з оливою, зі сметаною, з цибулею — звістні кождому дуже добре.

— Перший корм для молодих куряток робить ся найлїпше із звареного на твердо яйця, змішаного з два рази так великою скількостию покришеного хлїба змоченого трошки молоком. Молоденькі курятка, що лише що вилїзли, треба годувати що дві години, але відтак запрятувати зараз корм і давати відтак сьвіжий, бо він кисне а курятки від скислого корму дістають бігунку і гинуть масами.

— Добрим способом на таргани (шваби) має бути мішанина з муки, бораксу і сьвіжого порошку против комах. Ту мішанину треба розкинути в хатї, де таргани замножили ся і бодай на пів дня єї замкнути, щоби нїхто туди не заходив.

— Ворони можна відстрашити від поля засїяного кукурузою в той спосіб, що затикає ся на поли березові тички на два метри далеко від себе і від них перетягає ся на перехрест білі бавовняні нитки. Ворони суть дуже осторожні і недовірчиві та думають, що то якась сїтка на них і не спускають ся на поле. Так роблять в горішних Лужицях і в многих сторонах Німеччини.

— Добре смаровило на чоботи. Весною і лїтом шкіра на чоботах висихає дуже легко від вітру і тепла, тратить гарбовину і пукає та дре ся дуже скоро. Щоби тому зарадити, єсть дуже добре зробити міцний вар з дубової кори і намастити ним чоботи, а коли шкіра ще вогка, помастити єї клещавинним (ріциновим) олїєм (можна дістати в кождій аптиці за пару крейцарів). Так мащені по 3 або чотири неділї чоботи держать два рази довше, як звичайно.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 29 мая. Міністри Векерле, Тіша, Феєрварий і Бетлен виїхали до Відня.

Прага 29 мая. Рада міста постановила в справі заказу намістництва що-до таблиць з написями улиць, відкликати ся до міністерства.

Париж 29 мая. Дюпій підняв ся утвореня нового кабінету.

Брукселя 29 мая. Вчера перед полуднем відбуло ся вінчанє кн. Кароля Гогенцоллєрнского з княг. Йосифиною.

За редакцию відповідає Адам Кроховецкий.

практикантом, не може оженити ся... Мусить ждати на поважнїйшу посаду...

Однак самі обставини сприяють очивидно намірам Влодка і бажаням Зосї...

Вертає Гусаковский того дня до дому — і застає сумну вістку. Старший помічник єго, той бідний сухотник, засуджений давно на смерть, помер.

Помер, мов на то, щоби забрати троха нещастя зі сьвіта і зробити місце для щастя.

Гусаковский боров ся хвилину; всї єго злі інстинкти, придавлені на днї души, почнали піднимати свої погані голови; але то тревало тілько хвилину; Гусаковский скинув їх наново на дно, так як сьв. Архангел Михаїл диявола, що з ним боров ся.

На другий день зачав енерґічну кампанію в бюрі. На місце старшого помічника посунув ся молодший помічник; посада молодшого осталась порожна.

Директор не хотів дати єї Влодкови: — Ще — каже — занадто коротко працює.

Коротко, але добре... вже обізнав ся з веденем книг, полагоджує справи, мов би десять лїт сидів за бюром... Чогож більше потрібно!

— А до того ще такий молодий! — найшов директор нову перешкоду.

Але й се переміг Гусаковский своєю розвагою, своїм впливом, вкінци своїми просьбами... Того самого дня міг уже занести Бальским радістну новину:

— Влодко дістане за тиждень етат. Обі женщини не могли нарадувати ся тим.

— Як вам дякувати? — казала мама Бальска.

Зося подала єму руку: — Які ви добрі, які ви чесні! — сказала сердечно.

Гусаковский, зворушений тим тоном і тими словами, не видержав, підніс до уст єї руку і поцїлував другий раз.

XIII.

Минуло кілька тижнїв. Влодко обняв посаду, щасливий з причини такої скорої і несподіваної кариєри в Варшаві. Гусаковского називав своїм добродїєм і маму Бальску цїлувала в руки за таке добре підперте єго справи.

Гусаковский жде вже тепер лише, як котрогось дня скажуть єму „велику новину". — Певно нинї — думає собі за кождим разом, коли їде з візитою до Бальских. І за кождим разом помиляє ся.

Не гнїває ся за то зовсїм. Він рад, що та справа зволїкає ся, рад, що бачить якийсь час Зосю такою, якою є, якою була.... Всеж таки боїть ся того дня, коли сьвіт і Бог, закон і суспільність віддадуть сей брилянт — чужим рукам на власність.... Добре єму так, як є... Зося правдивий ангел — така добра для него!... Не загнївала ся анї за ту єго першу сьмілість, анї за ту другу.... Навіть єдине добре серце мабуть чує, що... що.... та окрушина справедливо належить ся Гусаковскому, бо все має єму щось „важне" сказати в чотири очи, все перед відходом виходить до другої комнати — і Гусаковский все може собі в великій тайнї позволити поцїлувати єї руку.... Чомуж єму нїжок не вільно поцїлувати! Якжеж бажав би він впасти їй до ніг — і більше не піднятн ся! Безмежна доброта Зосї наводить на него погані думки про визиск, думки, котрим спротивитись не має сили. Раз поцїлував єї в руки двічи і з того часу все цїлував єї по два рази.

(Конець буде.)

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.